

Lausunto
Valtion nuorisoneuvosto

Asia: Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Tausta

Esitys toteuttaa Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman kirjausta tarkistaa nuorisolakia erityisesti avustusprosessien sujuvoittamiseksi. Lisäksi nuorisolakiin säädetään mahdollisuudesta antaa valtionavustuksia Harrastamisen Suomen mallin sen vakinaistamiseksi.

Valtionavustusperusteiden tarkistaminen

Vuoden 2021 Nuorisobarometrissa kysyttiin nuorten ympäristötiedon lähteistä. Vain 11% 15-29-vuotiaista nuorista ilmoitti saaneensa melko paljon tai paljon tietoa ympäristöasioista harrastuksista. 45% ilmoitti, ettei ollut saanut tietoa ympäristöasioista ollenkaan harrastuksista.

Valtion nuorisoneuvosto esittää, että nuorisolain 18§ lisätään kestävä kehityksen edistäminen ja ympäristötiedon antaminen nuorille seikkoina, jotka voitaisiin ottaa huomioon valtakunnallisen nuorisojärjestön valtionavustuksen määrässä avustusta korottavana tekijänä. Myös Harrastamisen Suomen mallin osalta pitäisi joko lainsäädännössä tai ohjauksen kautta painottaa kestävä kehityksen tavoitteita ja ympäristökasvatusta.

Tavoite lisätä valtakunnallisten nuorisoalan järjestöjen valtionapukelpoisuuden hyväksymiseen ja valtionavustusten myöntämiseen liittyvän menettelyn sujuvuutta ja lisätä läpinäkyvyyttä on hyvä. Tähän on kiinnitetty huomiota valtion nuorisoneuvoston arvioinnissa nuorisotoimialan avustusjärjestelmästä.ⁱ

Lasten ja nuorten harrastaminen

Valtion nuorisoneuvosto teki vuonna 2019 selvityksen valtionhallinnon toimenpiteistä lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistämiseksi. Yhtenä johtopäätöksenä arvioinnissa oli se, että lasten ja nuorten harrastustoimintaa tuetaan useiden hallinnonalojen, ministeriöiden ja osastojen toimesta. Rahoitus ja sen ohjaus on pirstoutunut ja tämä aiheuttaa epäselvyyttä harrastustoimintaa järjestävien keskuudessa. Harrastamisen Suomen mallilla on hyvä tavoite saada lapsia ja nuoria harrastamisen pariin. Toisaalta yhä yhden uuden lisärahoituksen myötä harrastustoiminnan rahoitus ja ohjaus pirstaloituu entisestään.

Helsingissä 1.4.2022

Valtion nuorisoneuvoston puolesta

Anssi Pirttijärvi
vs. pääsihteeri

ⁱ <https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2019/02/Valtionavustusprosessin-arviointi-NETTIIN.pdf>